

Tehostamme infektioiden torjuntaa!

HOITON LIITTYVIEN INFEKTIOIDEN TORJUNTA

1. VIRTSAKATETRI-INFEKTION EHKÄISY

2. KANYYYLI-INFEKTION EHKÄISY

3. KEUHKOKUUMEEN EHKÄISY

4. KÄSIHYGIENIA

5. MIKROBILÄÄKKEET

Tehostamme infektioiden torjuntaa!

VIRTSAKATETRI-INFEKTION EHKÄISYKEINOJA

Tarpeen arvio

- katetroinnin tarpeen tulee olla lääketieteellinen
- kestopatetroidun potilaan katetrin tarve arvioidaan päivittäin
- kestopatetrin poisto heti, kun ei enää lääketieteellistä tarvetta

Hoidon suunnittelu ja toteutus

- oikean katetrin valinta: kesto- vai kertakatetrointi, katetrin koko, materiaali
- katetrointi tehdään aseptisesti ja hellävaraisesti
- virtsan takaisinvirtauksen ehkäiseminen, keräyspussin sijoittelu
- peseytymisessä avustaminen, alapesu vähintään x1/vrk
- kestopatetrin koko, laitto- poistopäivämäärät sekä katetripussin vaihtopäivämäärä merkitään potilasasiakirjoihin

Tehostamme infektioiden torjuntaa!

KANYYLI-INFEKTION EHKÄISYKEINOJA

Kädet desinfioidaan alkoholikäsihuuhteella aina ennen ja jälkeen katetrin tai nesteensiirtolaitteiden käsittelyn sekä aina ennen ja jälkeen suojakäsineiden käytön

- valitaan käyttötarkoitukseen soveltuva, mahdollisimman pieni kanyyli
- pistokohtaa puhdistetaan huolella ennen pistämistä vähintään 70% alkoholilla
- kanyyli kiinnitetään huolellisesti suojakalvolla
- kirjataan katetrin laitto- ja poistopäivämäärät sekä nesteensiirtoletkuston vaihtopäivä potilasasiakirjoihin

- kanyylialuetta tarkkaillaan päivittäin ja havainnot kirjataan
- mahdollinen eritteinen tai repsottava sidos vaihdetaan uuteen
- verinen tai eritteinen pistokohta puhdistetaan ensin keittosuolalla ja desinfioidaan alkoholiin kostutetulla taitoksella (vähintään 70%)
- ennen lääkkeen antamista kanyylin venttiilitulppa ja lääkkeenantonuppi puhdistetaan alkoholi-taitoksella (vähintään 70%)

- kanyylin tarvetta arvioidaan joka työvuorossa
- tarpeeton kanyyli poistetaan
- vanhan kanyyli poistetaan ja asetetaan uusi, jos kanyyli ei toimi tai jos on merkkejä tulehduksesta
- jos kanyyli asetettu hätätilanteessa tai sairaalan ulkopuolella, kanyyli vaihdetaan 48 tunnin sisällä

Tulehduksen merkit:
pistokohdan märkäeritys,
etenevä tai pitkittyvä
punoitus, kuumotus, turvotus

Tehostamme infektioiden torjuntaa!

KEUHKOKUUMEEN EHKÄISYKEINOJA

Aspiraation ehkäisy

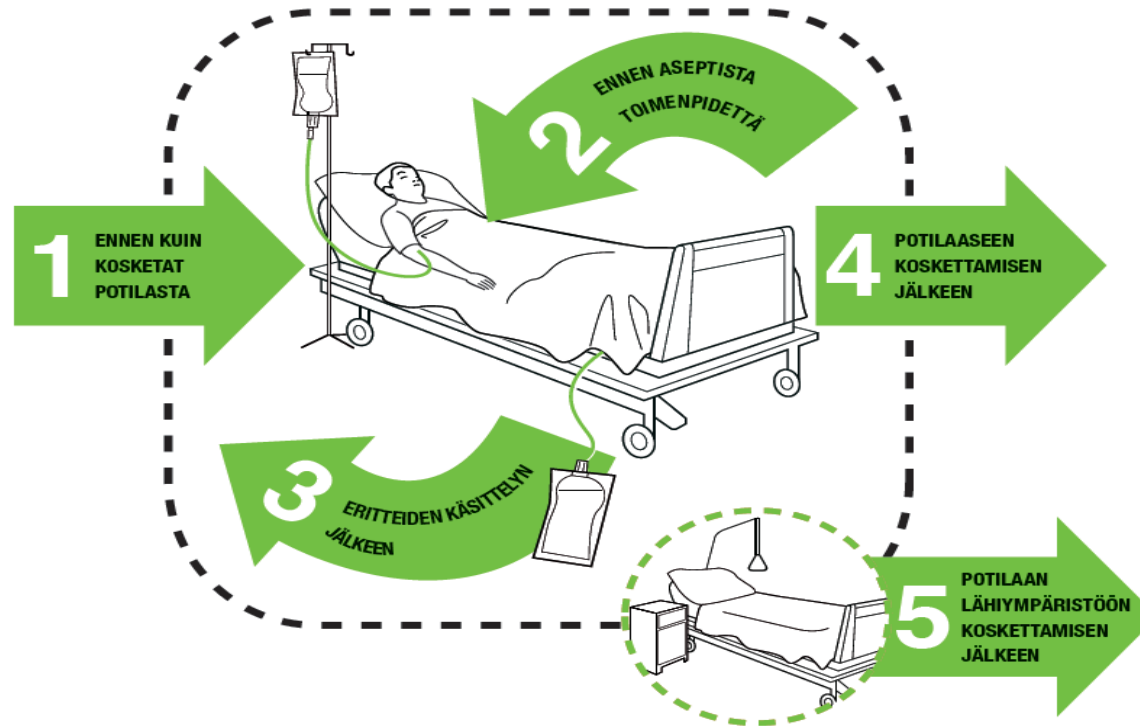
- tajunnantason seuranta ja tarpeettoman sedaation välttäminen
- limaisuuden seuranta
- hengitystä helpottava asentohoito (vuoteen päätypuolen kohoasento aina, kun mahdollista)
- kivun hoito (erityisesti leikkauksen jälkeinen kipu saattaa vaikeuttaa yskimistä)
- suun ja hampaiden hoidossa avustaminen
- ruokailun seuranta ja tarvittaessa ruokailussa avustaminen
- hyvän ruokailuasennon huomioiminen
- letkuruokinnan toteuttaminen (kohoasento ja ruuan rauhallinen tiputusvauhti)
- tarpeettoman NML:n poisto (aspiraatio- tai sinuiittiriski) tai vaihto gastrostoomaan (PEG-letku)
- maharetention ehkäisy (NML tarvittaessa)

Mikrobitartunnan ehkäisy

- käsihygienia erityisesti hengitystielaitteiden käsittelyssä
- henkilökunnan ja potilaiden ottama influenssarokote
- hengityksen hoitoon liittyvä ohjaus (potilaille opetetaan tarvittaessa yskimishygieniää)

Tehostamme infektioiden torjuntaa!

Viisi muistisääntöä hyvään **KÄSIHYGIENIAAN**

Käytämme mikrobilääkkeitä oikein!

1. Aloita mikrobilääkehoito viisaasti

”Ruusun ensisijainen hoito on G-penisilliini ja jatkohoitolääke V-penisilliini”

”Fluorokinoloni on vain poikkeustapauksissa virtsatieinfektion ensisijaislääke”

- Aloita antibiootti tunnin sisällä (tai niin nopeasti kuin mahdollista), jos on vakava sepsis tai henkeä uhkaava infektio
- Valitse antibiootti oletetun infektiotokuksen mukaan
- Huomioi ohjeet ja Käypä hoito –suositukset empiirisen antibioottihoidon valinnassa
- Huomioi allergiat, Krea ja yhteisvaikutukset
- Kirjaa indikaatio, annos ja antoreitti sairaskertomukseen
- Kirjaa valmiiksi uudelleenarvioinnin ajankohta
- Ota bakteeriviljely ennen antibiootin aloitusta

Ei oireettomaan bakteriuriaan- tai kolonisaatioon:

Älä siis ota katetripotilaalta virtsaviljelyä ilman vahvaa infektioepäilyä (kuumetta)

Älä ota haavasta bakteeriviljelyä ilman infektio-oireita tai muuta erityistä kysymyksenasettelua

Ei antibiootteja viruksen aiheuttamaan hengitystieinfektioon

”Naisen komplisoitumattomaan kystiittiin riittää 3 vrk hoito”

”Kun hoidolle nähdään vaste, avohoitokeuhko-kuumeessa riittää 5-7 vrk hoito”

2. Kohdenna 48-72 tunnin kuluessa

- Tarkista mikrobiologiset löydökset ja niiden perusteella antibioottihoidon laatu ja annokset. Pyri kapeakirjoiseen hoitoon, jos mahdollista.
- Lopeta antibioottihoito, jos infektiota ei ole
- Jos mahdollista, vaihda lääkitys suun kautta
- Pidä antibioottihoidon kesto mahdollisimman lyhyenä
- Kirjaa kaikki muutokset ja päätökset

Vältä turhan pitkiä antibioottihoitoja ja estolääkityksiä